

Aan: het presidium

Uw contactpersoon

M. Spoor-Hendriks

AD/STG

Telefoonnummer +31 651267259

spoorm@noord-holland.nl

3 april 2019

Betreft: Aanbevelingen voor de Agendacommissie 2019-2023

Memo

1|8

Inleiding

Provinciale Staten kennen een Agendacommissie. Hiervan zijn de commissievoorzitters en hun plaatsvervangers lid. De Agendacommissie stelt onder meer de concept-agenda's van de commissies vast en draagt zorg voor een uniforme en efficiënte vergaderwijze van de commissies.

Op 28 januari jl. heeft de Agendacommissie, met uitnodiging van alle fracties, de werkwijze van de Statencommissies in de periode 2015-2019 geëvalueerd. De Agendacommissie heeft mede op basis van de input van de fracties aanbevelingen geformuleerd voor de volgende Agendacommissie, die u hierbij ter kennisname krijgt aangeboden. De bedoeling is dat de nieuwe Agendacommissie aan de slag gaat met deze aanbevelingen.

Voorstel

Aan het presidium wordt voorgesteld kennis te nemen van de aanbevelingen van de Agendacommissie 2015-2019 aan de nieuwe Agendacommissie.

Aanbevelingen Agendacommissie 2015-2019 aan de nieuwe Agendacommissie.

De Agendacommissie heeft, samen met de fracties, begin 2019 teruggeblikt op de werkwijze en het functioneren van de commissies in de Statenperiode 2015-2019 en de ervaringen die zijn opgedaan met de instrumenten die de commissies ter beschikking staan. Met deze brief informeer ik, als voorzitter van de Agendacommissie, u over de punten en aanbevelingen die hieruit naar voren zijn gekomen en die de Agendacommissie graag aan de volgende Agendacommissie wil overdragen.

Wat is de Agendacommissie

Provinciale Staten kennen de Agendacommissie. Alle commissie-voorzitters en hun plaatsvervangers zijn lid van deze commissie. De cvdK is adviseur van de Agendacommissie. De Agendacommissie draagt **zorg voor een efficiënte en onderling uniforme werkwijze van de Statencommissies**. De commissie levert een actieve en a-politieke bijdrage aan de agendering van onderwerpen door PS. De commissie komt circa 1x per maand bij elkaar en stemt dan diverse zaken af. Zo wordt in gezamenlijkheid besloten over de concept-agenda's van de commissies, zaken over de vergaderorde, kwaliteitscriteria voor stukken etc. De Agendacommissie zorgt er zo voor dat de griffie minder vaak in een kwetsbare positie komt. De Agendacommissie legt eventuele wijzigingsvoorstellen van het Reglement van orde voor aan het presidium en stuurt de besluitenlijst ter kennisname naar het presidium.

Instrumenten

In de bijlage bij deze brief treft u een overzicht aan van de instrumenten die de Statencommissies ter beschikking staan. Naast het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies Noord-Holland 2015 (beschikbaar via de Statensite) zijn er voor de commissies nog de volgende aanvullende documenten:

- Notitie werkwijze commissies (een document voor alle commissieleden)
- Handboek Gouden tips commissies (een document voor de commissievoorzitters).

In deze twee documenten zijn werkafspraken en aandachtspunten van de afgelopen Statenperiode opgenomen. Op dit momenten worden beide notities geactualiseerd voor de nieuwe Statenperiode. De notitie werkwijze commissies wordt ter beschikking gesteld aan alle commissieleden, op het moment dat dat relevant is gelet op de vorming van de commissies. Een geactualiseerde versie van het Handboek

Gouden tips commissies wordt de nieuwe Agendacommissie aangeboden.

De terugblik

Tijdens de terugblik op de afgelopen Statenperiode met fracties begin 2019 zijn diverse onderwerpen aan de orde geweest.

In algemene zin kan worden gesteld dat de vergaderingen van de commissies goed worden voorbereid en dat het vergaderproces goed verloopt. Wel wordt blijvende aandacht gevraagd voor het bewaken van eenduidigheid in de werkwijze van de commissies.

Uit de terugblik is onder meer het volgende gebleken.

BOT-overleg

Er wordt aandacht gevraagd voor de inzet van het Benen Op Tafel-overleg (BOT); een informele bijeenkomst vroeg in de beleidsonderzoekende / beleidsvormende fase, met gedeputeerden en Statenleden.

Het is raadzaam het doel van het BOT-overleg helder te hebben en er daardoor voor te waken dat het BOT-overleg niet in de plaats komt van bespreking in de commissie.

Het informeren van de commissieleden en het polsen van meningen kan ook plaatsvinden in de vergadering van de commissie. De discussie en gedachtewisseling kan dan op een open en informele manier gevoerd worden op basis van de voorliggende en gepresenteerde informatie door de aanwezigen zonder dat daar in dit stadium direct een politieke duiding aan gegeven hoeft te worden.

Het BOT-overleg is primair een instrument van de Statencommissies.

Technische briefing

De technische briefing is in de regel een bijeenkomst waarbij een technische toelichting wordt gegeven op een beleidsstuk in voorbereiding. Technische briefings worden in de regel op prijs gesteld.

Voor een goede voorbereiding van de inhoudelijke bespreking van het onderwerp in de commissie is het wenselijk dat de technische briefing plaatsvindt ruim vóór de inhoudelijke behandeling in de commissie.

Agendadruk

Commissieleden hebben de afgelopen periode, ondanks diverse maatregelen, een aanzienlijke agendadruk ervaren. Dit komt met name door de volle commissieagenda's en de uitloopvergaderingen als gevolg daarvan. De agendadruk wordt het meest gevoeld door de kleine(re) fracties. *Door de strategische Statenagenda (SRA) een grotere rol te laten spelen als strategisch middel in de agendering door de Staten kan meer worden gestuurd op een verdeling van de onderwerpen.*

Contact met ambtelijke organisatie

Naast het recht op ambtelijke bijstand (artikel 33 Provinciewet, provinciale verordening ambtelijke bijstand PS Noord-Holland 2003) is het mogelijk technische vragen te stellen. In de regel loopt de route hierbij via de Statengriffie naar de ambtelijke organisatie.

Voor technische vragen is het soms ook mogelijk direct contact op te nemen met de ambtelijke organisatie.

De technische expertise van en het contact met de ambtelijke organisatie ziet de Agendacommissie als een belangrijke randvoorwaarde voor het functioneren van de commissies. Het is van belang dat dit contact binnen duidelijke kaders bestendigd wordt.

Onderwerpen in meerdere beleidsvelden

Ook voor de komende periode wordt geadviseerd één commissie leidend te maken bij een onderwerp dat meerdere beleidsvelden omvat (bijv. de MRA en de Omgevingsvisie), zodat onderwerpen niet in meerdere commissies geagendeerd worden. Andere commissies worden dan uitgenodigd voor de behandeling van het onderwerp bij de leidende commissie. Dit komt de effectiviteit van de behandeling ten goede. Geadviseerd wordt deze onderwerpen, voor zover mogelijk, evenwichtig over de commissies te verdelen.

Vorbereiding discussie in commissies

Eerder dit jaar heeft de Agendacommissie het college van GS verzocht, teneinde de effectiviteit van de behandeling van onderwerpen te bevorderen, in voorkomende gevallen in de aanbestedingsbrieven aan te geven op welke punten GS zich met name richten, welke knelpunten er zijn en wat aan de diverse commissies wordt gevraagd. *Het advies is deze lijn voort te zetten.*

Portefeuilleverdeling

Op dit moment is het nog niet duidelijk op welke manier de besluitvorming van PS wordt voorbereid en welke commissies er komen. Bijgevoegd treft u een overzicht aan met een iets gewijzigde portefeuilleverdeling over vier Statencommissies. Als er gekozen wordt voor een model met vier Statencommissies zou dit, gelet op de ervaring de afgelopen periode, een betere indeling zijn van de onderwerpen over de commissies.

Kennis en samenwerking

De Agendacommissie is van mening dat het voor de vakcommissies nuttig is per afzonderlijke commissie in het eerste jaar na instelling met elkaar op een (buitenlands) werkbezoek gaan. Naast de inhoudelijke kennis die kan worden opgedaan, draagt dit bij aan een goede samenwerking.

Aanvullend adviseert de Agendacommissie u nadrukkelijk een voorzitterstraining te volgen, teneinde als voorzitters op één lijn te komen en ieders individuele voorzitterskwaliteiten tot uiting te laten komen.

In zijn algemeenheid concludeert de Agendacommissie dat de instrumenten voor een goed functioneren van de commissies wel voorhanden zijn, maar niet altijd worden benut. Een overzicht van de instrumenten treft u aan in de bijlage.

In de Statenperiode 2015-2019 is, tot slot, veel aandacht besteed aan het zijn van een goed gastheerschap naar sprekers en toehoorders; welkom heten, procedure uitleggen en aangeven wat er na de bespreking met het onderwerp gebeurt. Dit blijft echter een continue punt van aandacht.

Ik wens u veel succes met uw werkzaamheden!

Namens de Agendacommissie,

Zafer Yurdakul

Voorzitter Agendacommissie 2015-2019

Bijlagen:

- Overzicht instrumenten voor commissies (zie bijlage 1 hieronder)
- Voorstel voor gewijzigde portefeuillevdeling over vier Statencommissies (bijlage 2).
- Profielschets voor de voorzitters van de Statencommissies (bijlage 3).

Bijlage 1. Overzicht instrumenten voor commissies:

- Strategische Statenagenda

De Strategische Statenagenda wordt samengesteld aan de hand van het collegeprogramma en het door GS uitgewerkte Uitvoeringsprogramma daarvan. Ook kunnen de Staten zelf onderwerpen aanleveren.

Wanneer een vast commissielid een nieuw onderwerp ter bespreking op de agenda wil plaatsen, dient dit met argumenten te worden onderbouwd aan de commissie te worden voorgelegd. Dit kan door middel van een discussienota. Voor het inbrengen van een onderwerp kan ook gebruik worden gemaakt van instrumenten zoals motie en initiatiefvoorstel.

De Strategische Statenagenda geeft aan welke onderwerpen en thema's (in overleg met GS) wanneer aan de orde komen.

Het BOB-model is een denkmodel, dat PS kunnen benutten om vooraf na te denken over het invullen van een besluitvormingstraject.

BOB staat voor: beeldvorming, oordeelsvorming, besluitvorming. Alleen door gezamenlijk te denken over de besluitvormingsprocessen voor de komende jaren, worden de hoofddoelen behaald: een betere invulling van de agenderende en kaderstellende rollen van PS.

PS kunnen vroegtijdig aangeven bij welke onderwerpen/thema's wanneer en op welke wijze de behandeling daarvan in drie fases dient plaats te vinden (BOB-model).

PS kunnen eigen acties inzetten (expertmeeting, werkbezoek) ten behoeve van oriëntatie op het onderwerp.

- De technische briefing: een bijeenkomst waarbij een technische toelichting op een stuk of dossier wordt gegeven waarbij uitsluitend vragen van technische aard beantwoord worden door college-ambtenaren. Deze bijeenkomst wordt niet gebruikt om eventuele politieke discussie te voeren, of deze discussie voorafgaand aan een commissievergadering de wind uit de zeilen te nemen. De politieke discussie vindt plaats in de commissie- of Statenvergadering. De technische briefing wordt in principe voorgezeten door de commissievoorzitter, ondersteund door een staten-of commissieadviseur.
- Het Benen Op Tafeloverleg (BOT): een informele bijeenkomst vroeg in de beleidsonderzoekende/beleidsvormende fase (1^e

fase BOB-model), met gedeputeerden en Statenleden. Een gedeputeerde kan gedurende deze bijeenkomst de mening van PS-leden peilen over een bepaald onderwerp of vraagstuk. Let op, de benen-op-tafelsessie heeft geen formele status. Er mogen dus geen zaken besproken worden die onder de geheimhoudingsplicht vallen noch kunnen er enige rechten of plichten aan worden ontleend.

Het BOT-overleg wordt in principe voorgezeten door de commissievoorzitter, ondersteund door een staten-of commissieadviseur.

Deze bijeenkomst wordt niet gebruikt om eventuele politieke discussie te voeren, of deze discussie voorafgaand aan een commissievergadering de wind uit de zeilen te nemen. De politieke discussie vindt plaats in de commissie- en Statenvergaderingen.

- De werkbezoeken: worden aangeboden door het college, danwel georganiseerd op verzoek van statenleden (o.b.v. instemming meerderheid van een commissie). Ook externe partijen kunnen de commissie uitnodigen voor een werkbezoek. Om de statenleden nader te informeren over een specifiek onderwerp. De Statengriffie verzorgt de procesmatige, de inhoudelijke en de logistieke organisatie van de werkbezoeken in samenspraak met de commissie en eventueel in samenwerking met de ambtelijke organisatie van Gedeputeerde Staten.
Afspraken die gemaakt zijn in de Agendacommissie m.b.t. werkbezoeken:
 - De relatie met de rol en taak van PS moet duidelijk zijn.
 - De werkbezoeken vinden zoveel mogelijk plaats op de Statenmaandag. Indien noodzakelijk kan er uitgeweken worden naar de donderdag.
 - De werkbezoeken zijn niet bedoeld voor politieke discussie.
- Expertmeeting: bijeenkomst waarbij door statenleden aangedragen experts worden bevraagd om de statenleden van informatie te voorzien op een specifiek beleidsonderwerp. Een expertmeeting wordt voorgezeten door de commissievoorzitter van de trekkende commissie, ondersteund door een staten en commissieadviseur.
- Hoorzitting: is bijeenkomst waarbij belanghebbenden zich kunnen aanmelden om in te spreken over een van tevoren bepaald beleidsonderwerp. Een hoorzitting wordt voorgezeten door de commissievoorzitter van de trekkende commissie, ondersteund door een staten en commissieadviseur.

- Werkconferentie: groter opgezette bijeenkomst waarbij betrokken partnerorganisaties, belanghebbende en statenleden betrokken zijn.